אלמא *אחות אשתו בין מן האב בין מן האם אסורות מנלן? יליף מאחותו: מה אחותו בין מן האב בין מן האם אף כאן בין מן האב בין מן האם, ונילף מדודתו: מה דודתו מן האב ולא מן האם אף כאן מן האב ולא מן האם? מסתברא מאחותו הוה ליה למילף שכן קרובי עצמו מקרובי עצמו. אדרבה מדודתו הוה ליה למילף שכן דבר על ידי קידושין מדבר שעל ידי קידושין? אלא מאשת אח ילפינן דשכן דבר על ידי קידושין וקרובי עצמו. ואשת אח גופה מנ"ל? דתניא: ערות אשת אחיך לא תגלה, בין מן האב בין מן האם, אתה אומר בין מן האב בין מן האם, או אינו אלא מן האב ולא מן האם, ודין הוא: חייב כאן וחייב באחותו, מה אחותו בין מן האב בין מן האם אף כאן בין מן האב בין מן האם. או כלך לדרך זו: חייב כאן וחייב בדודתו, מה דודתו מן האב ולא מן האם אף כאן מן האב ולא מן האם. נראה למי דומה: דנין קרובי עצמו מקרובי עצמו ואל תוכיח דודתו שקרובי האב. או כלך לדרך זו: דנין דבר שעל ידי קידושין מדבר שעל ידי קידושין ואל תוכיח אחותו שאיסור הבא מאליו. ת"ל ערות אחיך היא, בין מן האב בין מן האם. ואימא אידי ואידי באשת אח מן האב: חדא דיש לה בנים בחיי בעלה, וחדא דאין לה בנים בחיי בעלה! אין לה בנים בחיי בעלה מדרב הונא נפקא. ואימא אידי ואידי באשת אח מן האב: חדא דיש לה בנים בחיי בעלה, וחדא דיש לה בנים לאחר מיתת בעלה! יש לה בנים לאחר מיתת בעלה לא צריכא קרא, מדאמר רחמנא שאין לה בנים מותרת הא יש לה בנים אסורה, ודלמא אין לה בנים אסורה לעלמא ושריא ליבם, יש לה בנים שריא לעלמא ושריא ליבם, אי נמי אין לה בנים מצוה, יש לה בנים רשות, אי נמי אין יש לה בנים לא *ולאו הבא מכלל עשה עשה? כתב קרא אחרינא ערות אחיו גלה. ואימא אשת אח מן האם כאשת אח מן האב, מה אשת אח מן האב לאחר מיתת בעלה שריא, אף אשת אח מן האם לאחר מיתת בעלה שריא? אמר קרא היא, בהווייתה תהא. אחותו דכתב בה כרת למה לי? לכדרבי יוחנן, דאמר ר' יוחנן שאם *עשאן כולם בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת. ולרבי יצחק דאמר כל חייבי כריתות בכלל היו ולמה יצתה כרת באחותו לדונו בכרת ולא במלקות, לחלק מנלן? נפקא ליה מואל אשה בנדת טומאתה לחייב על כל אשה ואשה. דודתו דכתב בה רחמנא ערירים יהיו ל"ל? לכדרבה, דרבה רמי: כתיב ערירים יהיו וכתיב ערירים ימותו, הא כיצד? יש לו בנים קוברן, אין לו בנים הולך ערירי, ואיצטריך למכתב ערירים יהיו ואיצטריך למכתב ערירים ימותו, דאי כתב רחמנא ערירים יהיו ה"א עד חטאיה אבל מחטאיה ואילך לא, כתב רחמנא ערירים ימותו, ואי כתב רחמנא ערירים ימותו ה"א מחטאיה ואילך אבל מעיקרא לא, צריכא. העראה דחייבי לאוין מנלן? מדגלי רחמנא שכבת זרע גבי שפחה חרופה מכלל דחייבי לאוין בהעראה. אדרבה מדגלי רחמנא העראה בחייבי כריתות מכלל דחייבי לאוין בגמר ביאה! אמר רב אשי: אם כן לשתוק קרא משפחה חרופה. העראה דחייבי לאוין דכהונה מנלן? אתיא קיחה קיחה. דחייבי עשה מנלן? אתיא

רש"י

אלמא אחות אשה בין מן האב בין מן האם · דהא שלישית אחותה של שניה מאמה היא וטעמא דשניה לאו אשתו היא משום הכי מותר בשלישית הא אם הוו קידושי שניה קידושין הוה אסור בשלישית: **אחות אשה קרובי עצמו** חשיב לה שמחמת עצמו נאסרה עליו ולא מחמת אביו ולאפוקי דודתו דקרובת אביו היא: ה"ג הכא ת"ל ערות אחיך היא: **בחיי בעלה** · אם גירשה: **מדרב הונא** · דכתיב "אשת אחיו נדה היא" כדלעיל (דף נד:): **ולאו הבא מכלל עשה עשה** · יבמה יבא עליה אבל כרת ליכא: הכי גרסינן כתיב קרא אחרינא ערות אחיו גלה: **אף אשת אח מן האם לאחר מיתת בעלה** · בלא בנים שריא וא"ת הא ילפינן (לעיל דף יז:) אחוה אחוה מבני יעקב איכא למימר אחים מן האב מצוה מן האם רשות: **ערות אחיך היא** · ומהאי קרא מרבינן אשת אח מן האם: **אחותו דכתב בה כרת למה לי** · כיון דדרשת הערלה וקראי יתירי דכולהו, כרת דאחותו מאי תדרוש ביה הא כבר נכתב בכל העריות ונכרתו הנפשות העושות: **חייב על כל אחת ואחת** · ואי לא כתב אלא חד כרת אכולהו הוי אמינא היכא דעבדינהו לכולהו בהעלם אחד לא מחייב אלא חדא, השתא הוי דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד על הכלל כולו יצא דמה אחותו מיוחדת שהיא ערוה וחייבין עליה בפני עצמה אף כל שהיא ערוה חייבין עליה בפני עצמה: **לכרת נתנה ולא למלקות** · דאי התרו בו למלקות אינו לוקה דלאו שניתן לאזהרת כרת הוא לפיכך אין לוקין עליו דלא הוה ליה לאו דהא כרת אח"כ הזהיר עליה הלכך אזהרה לאו למלקות נתנה: **מואל אשה** · לחלק על כל אשה ואשה שבפרשה זו דהוה ליה למכתב ולנדה לא תקרב: **ערירים** · היינו נמי כרת שזרעו נכרת: **ערירים יהיו** · לשעת מיתתן משמע סופן לבא לידי ערירי דאם יש לו בנים קוברן: **ערירים ימותו** · משמע דאם הם עכשיו ערירים כן ימותו ואפי' יולדו להם לאחר מעשה: **דאי כתב רחמנא ערירים יהיו הוי אמינא עד חטאיה** · והכי משמע סופם להיות ערירים שימותו בניהם שיש להם עתה ויהיו ערירים אבל בשעת מיתתם לא ימותו ערירים דבנים דהוו ליה מחטאיה ואילך לא מייתי: **ואי כתב רחמנא ערירים ימותו הוו אמינא מחטאיה ואילך** · דהכי משמע מחטאיה ואילך ערירים ימותו אבל בנים דמעיקרא לא מייתי כתב רחמנא ערירים יהיו סופן לבא לידי ערירים דמדכתיב ערירים יהיו מכלל דהשתא לאו ערירים נינהו: **שפחה חייבי לאוין היא** · דכתיב בה לא יהיה קדש (דברים כג) וגלי בה רחמנא דלא מייתי אשם עד שיגמור בה ביאתו דכתיב שכבת זרע מכלל דחייבי מלקות דלאו דאשם כגון ממזר ושפחה שאין חרופה בהערלה מיחייב: **שפחה חרופה** · שפחה כנענית המאורסת לעבד עברי שמותר בה כדכתיב (שמות כא) אם אדוניו יתן לו אשה: **לשתוק קרא** · דלא לגלי שכבת זרע בשפחה חרופה והוה אמינא (א) (באחר) חייבי לאוין בגמר ביאה: **דכהונה מנלן** · דמשפחה לא גמרינן אלא לאו השוה בכל דומיא דשפחה חרופה: **קיחה קיחה** · כתיב גבי חייבי כריתות (ויקרא כ) איש אשר יקח את אחותו וכתיב בחייבי לאוין דכהונה לא יקחו (שם כא): **דחייבי עשה** · כגון מצרי ואדומי עד דור שלישי מנלן דאסירת בהערלה דידהו בישראל וקאי בעשה כדכתיב דור שלישי יבא (דברים כג) ולא שני ולאו הבא מכלל עשה עשה: ביאה

תוספות

מאשת אח ילפינן · ואפילו למאי דפרישית לעיל דאחות אשה לא חשיב תומרא מה שבידו לרבות מ"מ ליכא למיפרך מה לאשת אח שכן בידו לרבות דהכא לא יליף אלא דשייך אחוה מן האם באחות אשה כמו באשת אח: **דיש** לה בנים לאחר מיתת בעלה · תימה הכא אצרכינן קרא לאסור לאחר מיתה וכן בפ' ד' מיתות (סנהדרין נד.) גבי אשת אב וכלתו ופ"ק דקדושין (דף יג: ושם) קבעי אשת איש מכלן דשריא אחר מיתת בעלה וי"ל דבכל הני לריך קרא לאסור דלא נילף מאשת איש דשריא לאחר מיתה כדיליף התם וקשה דבהאשה רבה (לקמן דף לד: ושם) קאמר גבי חמותו לאחר (ב) מיתה דממעט לה רבי עקיבא מדכתיב ישרפו אותו ואתהן ואת שתיהן כלומר ששתיהן קיימות נהי דמעטיה קרא משרפה מאיסורא מי מיעטיה משמע דאי לאו קרא היתה בשרפה וי"ל דבכולהו לריך קרא לאסור ולהתיר דלא נילפו מהדדי: **בהווייתה** תהא · ומכל מקום איצטריך לעיל (דף יז:) למילף אחוה (ג) מבני יעקב דלא נימא דבעינן דמיחדי באבא ובאימא משום דכתיב יחדו: (ד) **דכתב** רחמנא גבי דודתו למה לי · אפילו למאי דמפרש (כה) דאין ערירי בכל חייבי כריתות אלא היכא דמפרש קרא בהדיא אתי שפיר כדפרישית בריש מכילתין (דף ב: ד"ה אשת): **לישתוק** קרא משפחה חרופה · וא"ת השתא דחייבי לאוין בהערלה אם כן לישתוק קרא בחייבי כריתות ותירץ ה"ר משה כהן דאי לאו קרא בחייבי כריתות הוה אמינא מדגלי רחמנא בשפחה מכלל דחייבי כריתות בהערלה אבל חייבי לאוין בגמר ביאה דילפינן משפחה חרופה אבל השתא דכתיב הערלה בחייבי כריתות אי כל חייבי לאוין בגמר ביאה א"כ לישתוק קרא משפחה חרופה א): אשית

תוספות ישנים

ובחמישית: מדגלי רחמנא שכבת זרע בשפחה חרופה מכלל דחייבי לאוין בהערלה. וא"ת אדרבה נימא דניליף מינה דמה שפחה חרופה בגמר ביאה אף חייבי לאוין וכו' וי"ל א"כ לשתוק קרא משפחה חרופה דהא עדיין לא מסקינן אדעתין כך קושיא עד לקמן · וי"ל דהא מסיק אדעתיה שפיר דאם איתא דחייבי לאוין בגמר ביאה לשתוק משפחה חרופה דשפחה חרופה נמי חייבי לאוין היא דכתיב לא יהיה קדש אבל לקמן גבי חייבי כריתות לא הוה מסקינן אדעתין לומר ישתוק קרא משפחה חרופה כיון דלא ידעינן ליה רק מדיוקא מדגלי רחמנא בחייבי כריתות מכלל דחייבי לאוין בגמר ביאה · עוי"ל דאין להקשות הכא ניליף מיניה דהא ודאי מיניה בעי' למילף דהכי פירושא מדגלי רחמנא בשפחה חרופה ש"ז גבי חיוב האשם מכלל דחיוב דלאו הוי קודם גמר ביאה וא"כ חייבי לאוין הוו בהערלה: א) ולפי זה קשה את שפרשתי דשמעינן מש"ז דכתיב גבי אשם דחיוב דלאו הוי משעת הערלה וא"כ אפילו אי לא כתיב הערלה בחייבי כריתות ידעינן דחייבי לאוין בהערלה ומנין לתרץ כתירוץ שתרלתי בתי'

עין משפט נר מצוה

כא א מיי' פ"ב מהל' איסורי ביאה הל' ט סמג לאוין קח טוש"ע אה"ע סימן טו סעיף כו: כב ב שם סעיף כב: כג ג מיי' פ"א מהלכות יבום הל' [illegible] טוש"ע שם סי' קנז סעיף [illegible]: כד ד ה מיי' פ"א מהלכות איסורי ביאה הל' [illegible]

מסורת הש"ס

תורה אור: ויקרא יח · ויקרא כ · [לעיל מ: וש"נ] · מכות יד: כריתות ב:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לשתוק וכו' בגמר חייבי לאוין מי לא מיחייבי בהערלה אלא בגמר ביאה: (ב) תוס' ד"ה דיש וכו' לאחר מיתה אשתו דממעט לה ר"ע: (ג) ד"ה בהווייתה וכו' למילף אחוה מבני: (ד) ד"ה דכתב כך לריך להתחיל דודתו דכתב רחמנא גבי דודתו למה לי אפי' למאן דמפרש כצ"ל:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה לכרת ניתנה וכו' דלא לאו שניתן לאזהרת כרת הוא אח"כ הזהיר עליה. עיין מכות דף יג ע"ב: